

Inleiding

We leggen ons er als Roncalli Sg op toe om indien mogelijk maatwerk te bieden als het om ondersteuning van leerlingen gaat. Zo ook wanneer een leerling een TOS (taalontwikkelingsstoornis) heeft. We zijn er ons als school van bewust dat behoeftes van kinderen gedurende hun schoolloopbaan kunnen veranderen, evenals de inzichten die rondom TOS ontwikkeld worden. Daarop is ons beleid dan ook gebaseerd: een zich voortdurend ontwikkelende vorm van ondersteuning waarbij we maatwerk leveren binnen de mogelijkheden die wij als school kunnen bieden.

Een TOS is een neurobiologische ontwikkelingsstoornis met een genetische oorsprong, waardoor de taalontwikkeling beduidend achterblijft op die van leeftijdsgenoten, terwijl er geen sprake is van een verstandelijke handicap of emotionele stoornis. Het is een aanlegstoornis en heeft niets te maken met intelligentie of gehoor. Een TOS uit zich onder andere in woordvindingsproblemen, moeilijk tot de kern kunnen komen, moeite om de vraag uit een tekst te halen, moeite met het kort en bondig formuleren van een antwoord, etc. Binnen het onderwijs kan hiermee rekening worden gehouden. Leerlingen met een TOS kunnen aanspraak maken op door school bepaalde toets- en examenfaciliteiten, welke worden vastgelegd met behulp van een persoonlijk afgestemd "Siméa-overzicht" (bijlage 1).

1. Beginsituatie

Wanneer kinderen van de basisschool bij ons aangemeld worden, maken we gebruik van onderstaande gegevens om de beginsituatie m.b.t. de TOS in kaart te brengen:

- A. Leerlingen die al een TOS-diagnose hebben (zie 3. faciliteiten);
- B. Leerlingen die TOS-gerelateerde signalen laten zien (woordvindingsproblemen, moeite met formuleren, antwoorden geven die niet passen bij de vraag, etc.) (zie 2. signalering van TOS);
- C. Aanwijzingen voor remediëring voor begrijpend lezen van de basisschool (zie 2. signalering van TOS);

De groepen B + C zijn de groepen die nadere aandacht behoeven. Zij komen vooralsnog niet in aanmerking voor extra faciliteiten. Indien nodig komen zij in aanmerking voor TOS-begeleiding.

2. Signalering van TOS

Indien er vermoedens bestaan dat er bij een leerling sprake is van een TOS, zal de ondersteuningscoördinator worden betrokken. Deze zal in overleg gaan met de leerling, de ouders, de mentor en eventuele andere betrokkenen. Om een TOS vast te stellen, is onderzoek door een bevoegde instantie noodzakelijk. Dit geschiedt op initiatief van de ouder(s)/verzorger(s) via de huisarts en wordt vergoed door de basis-ziektekostenverzekering.

3. Faciliteiten

Elke leerling met een TOS-diagnose krijgt een TOS-pas waarop de rechten en plichten van de leerling vermeld staan. Dit is een individuele pas die de leerling altijd bij zich heeft en gedurende een toets op zijn tafel kan leggen. De inhoud van die pas wordt met behulp van het Siméa-overzicht vastgesteld.

3.1 Vrijstelling

Er is ruimte om leerlingen met een TOS vrijstelling te verlenen voor vakken of bepaalde onderdelen. Om de ontwikkelingsmogelijkheden in de toekomst zo breed mogelijk te houden, gaan we pas hiertoe over als dit noodzakelijk wordt geacht en er eerst andere ondersteuningsmogelijkheden zijn toegepast. Indien hiervan sprake is treedt de *procedure toekenning faciliteiten* in werking.

3.2 Reguliere toetsing onderbouw en bovenbouw

Naar aanleiding van het onderzoeksverslag worden de faciliteiten waarop de leerling recht heeft, door de Manager Onderwijs vastgesteld.

Onderstaande faciliteiten behoren tot de mogelijkheden

- 20% extra tijd (of, indien dit op praktische bezwaren stuit, een naar verhouding ingekorte toets);
- verklanking (bijvoorbeeld Intowords);
- gebruik van een woordenboek Nederlands-Nederlands;
- aanpassingen bij mondelinge toetsen (begrippen omschrijven, meer denktijd, etc.);
- aanpassingen bij schriftelijke toetsen en opdrachten (meer woorden mogen gebruiken, minder puntenaftrek voor formuleringsfouten, etc.);
- aanpassingen bij luistertoetsen (ondertiteling, herbeluisteren, etc.).

Wanneer van een van de hierboven genoemde uitzonderingsregels gebruik wordt gemaakt, vermeldt de docent achter het toetscijfer TOS. Toetsen worden aangeboden in een duidelijke lay-out en in een duidelijk lettertype (Arial 12).

3.3 Schoolexamens en het Centraal Examen

Voor een kandidaat met een TOS kunnen de examencondities aangepast worden op grond van een rapport van een deskundige (artikel 55.1 Examenbesluit), waarin is aangegeven welke maatregelen nodig zijn. Deze aanpassingen betreffen zowel het schoolexamen als het Centraal Examen. Afhankelijk van de mate, de ernst en de uitingvormen van de TOS, kunnen - op voorspraak van deskundigen - maatregelen genomen worden, zoals:

- verlenging van tijd (SE's 20% en CSE 30 minuten);
- verklanking;
- op het individu aangepaste faciliteiten.

Tot slot: Bijdrage van leerling, school en ouders

Om dit gehele beleid zo effectief en goed mogelijk te laten verlopen, is het van belang dat de verschillende partijen zich bewust zijn van de rol die zij in dit geheel hebben. Dit betekent:

De leerling is zich ervan bewust dat hij/zij vanwege zijn/haar TOS zich (veel) meer zal moeten inzetten om meer overeenkomstig zijn/haar capaciteiten te presteren. Hij/zij is bereid de handvatten die hij/zij krijgt aangereikt om met de TOS om te gaan, te gebruiken.

De docent is op de hoogte van het TOS-beleid van de school. Hij/zij houdt zich aan de afspraken die met de leerling met een TOS zijn gemaakt en houdt zich aan de richtlijnen van de school.

De ouders/verzorgers stimuleren hun zoon/dochter om ondanks zijn/haar TOS en de daarbij behorende teleurstellingen toch inzet en inspanning te blijven tonen. Indien zij hun zoon/dochter graag een opleiding overeenkomstig de capaciteiten willen laten volgen, bieden zij hun zoon/dochter thuis - waar mogelijk - de faciliteiten die daarvoor nodig zijn. In samenspraak met de school ondersteunen zij het vastgestelde beleid.

Door onvoldoende medewerking of fraude van de kant van de leerling kunnen bepaalde tegemoetkomingen teruggedraaid of afgenomen worden.

Bijlage 1: *Siméa-overzicht*

<https://simea.nl/toetsen-en-examens>